

Vol. 33 Coden: KMKMAA ISSN 0355-1628

Toimitus • Redaktion • Office

Pohjantie 3, 8. kerros
FIN-02100 Espoo
puh. 020 729 0520
faksi 020 729 0521
e-mail toimitus@kemia-lehti.fi
Päätoimittaja • Chefredaktör • Editor-in-chief
DI Leena Laitinen 020 729 0522, 040 577 8850
e-mail leena.laitinen@kemia-lehti.fi

Taitto • Layout

K-Systems Contacts Oy 03 714 1614
e-mail taitto@kemia-lehti.fi

Toimittaja • Redaktör • Editor
Veikko Antila 020 729 0523, 050 590 7072
e-mail veikko.antila@kemia-lehti.fi

Sihteerit • Sekreterare • Secretary
Irja Hagelberg 020 729 0524
e-mail irja.hagelberg@kempulssi.fi

Ilmoitukset • Annonser • Advertisements

e-mail ilmoitukset@kemia-lehti.fi
Myyntipäällikkö • Forsäljningschef • Sales Manager
Sauli Ilola 020 729 0525, 040 546 1241
e-mail sauli.ilola@kemia-lehti.fi

Tilaukset • Prenumerationer • Subscriptions

020 729 0520, faksi 020 729 0521
e-mail tilaukset@kemia-lehti.fi

Tilauhinnat

Kotimaassa 80 euroa, muut maat 120 euroa
Kouluille 40 euroa, www.aikakaus.fi
Prenumerationspris i Finland 80 euro,
övriga länder 120 euro
Subscription price (out of Finland) EUR 120
Irtnumero/Lösnummer/Single copy EUR 10
(special issue 6/2006 EUR 15)

Osoitteenmuutokset

Suomen Kemian Seura
(09) 4542 040, faksi (09) 4542 0440
e-mail toimisto@kemianseura.fi

Kustantaja • Utgivare • Publisher

Kempulssi Oy

Toimitusjohtaja • Verkst.direktör • Managing Director
Veikko Antila
Pohjantie 3, 8. kerros
FIN-02100 Espoo
puh. 020 729 0523, 050 590 7072
e-mail veikko.antila@kempulssi.fi

Toimitusvaliokunta

• Redaktionsråd • Editorial Board

Prof. Matti Hotokka, prof. Maarit Karppinen, DI Leena Laitinen, DI Sisko Loikkanen, DI Leif Ramm-Schmidt, prof. Markku Räsänen, tied.pääll. Kari Savolainen, tied.pääll. Sakari Sohlberg, viestintäjoht. Heikki Vuonamo ja DI Merja Vuori

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Painos • Upplaga • Printing order 5 800
Forssa 2006
Forssan Kirjapaino
ISO 9002

PÄÄKIRJOITUS • LEDARE

Mutta kuka sen maksaa?

Helsinkiin perustettavan EU:n kemikaaliviraston tehtävistä on pidentynyt ja arvioitu henkilöstötarve kaksinkertaistunut. Suurena haasteena on, että viraston pitäisi olla täydessä iskussa hyvin pian virallisen perustamisensa jälkeen.

Miten kemikaaliviraston budjetti, rahoitus ja henkilöstön rekrytointi on järjestetty? Tästä lähti toimittaja **Teija Horppu** ottamaan selkoa. Tulokset ovat hämmentäviä, kuten tämän lehden avausjuttu osoittaa.

Suomi on tehnyt kaiken mitä isäntämaalta voi kohtuudella odottaa, ja enemmänkin. Suomalaiset ovat löytäneet virastolle toimivat tilat keskeltä Helsinkiä. Viraston valmistelu ja tien tasoitus tuleville työntekijöille ovat hyvässä vauhdissa. Suomen valtio on sitoutunut vastaamaan tilojen vuokrausta, kunnes kemikaalivirastolla on oma budjetti. Kaikkiaan Suomi on varautunut maksamaan viraston valmistelumenot jopa 6,5 miljoonaa euroa.

Entä EU? Koska kemikaaliasetus REACHia ei ole vielä hyväksytty, kemikaalivirastoa ei ole virallisesti olemassa. Virastolle ei ole päätetty budjettia eikä sitä, mihin tehtäviin ja palkkaryhmiin tuleva henkilöstö jakautuu. Avomiksi jää sekin, miten EU-komissio aikoo rekrytoida tuplamäärän työntekijöitä alkuperäisellä tiukalla aikataululla.

Kemikaaliviraston toiminnan rahoitus on ratkaisematta. Alun perin ajatuksena oli, että neljä viidesosaa viraston kustannuksista katettaisiin kemikaalien rekisteröintimaksuilla, loput EU:n budjetista. Suunnitelma on käynyt viraston paisuessa epärealistiseksi. EU:n on pakko kasvattaa omaa osuuttaan – tai nostaa tuntuvasti kemikaalien rekisteröintimaksuja, jolloin yritysten taakka kasvaisi. Vyyhdin sotkuisuutta lisää se, että arvio rekisteröitävien kemikaalien määrästä on pikemminkin arvaus kuin tieto.

Sitä vaaraa ei ole, että Suomi joutuisi epäkelvon liikeidean maksumieheksi – ainakaan periaatteessa. Viraston toiminnasta ja rahoituksesta vastaa EU, jonka on kyettävä ratkaisemaan ongelmat tavalla tai toisella. EU:n rajaturvallisuusviraston tapaus osoittaa, että asiat eivät aina suju näin yksinkertaisesti.

Helsingin Sanomissa kerrottiin hiljattain Varsovaan perustetusta rajaturvallisuusvirastosta, josta puolalaiset itse vähät välittivät. Komissio sijoitti viraston seitsemän kilometrin päähän Varsovan keskustasta. Vaikka virastoon tulee alle 60 työntekijää, tilat ovat jo nyt liian pienet.

Kun virasto viime lokakuussa käynnistyi, sillä ei ollut budjettia. Viraston pääjohtajaksi valitun prikaatinkenraali **Iikka Laitisen** palkan maksoi alkusi Suomen rajavartiolaitos, joka rahoitti muutenkin viraston käyntiinlähtöä. Koska henkilöstöä ei ollut toiminnan alkaessa mailla halmeilla, Laitinen ohitti normaalit EU-menettelyt, hyödynsi suhteitaan jäsenmaiden rajavartiolaitoksiin ja pestasi itse operatiivisen henkilöstön kansallisina asiantuntijoina sijaistyövoimaksi.

Reipasotteisen pääjohtajan johdolla virasto käynnistyi ennätysnopeasti. Se toteutti ensimmäisen maarajaoperaation jo viime vuonna ja organisoivat Torinon talviolympialaisten lentokenttien valvonnan 17 maassa. Operaatiot eivät onnistuneet EU-komission toiminnan ansiosta vaan siitä huolimatta.

Vakiintuneen käytännön mukaan EU:n keskusviraston pääjohtaja ei voi tulla isäntämaasta. Vahinko vai ei, riippuu näkökulmasta. Toivoa sopii, että kemikaaliviraston tuleva pääjohtaja on sekä pätevä asiantuntija että osaa, EU-käytäntöihin tarvittavalla joustavuudella asennoituva johtaja.

Leena Laitinen